

Громадські вбиральні: потреба та можливості міста Ужгорода

Проблема громадських вбиралень була актуальною для Ужгорода - завжди, навіть в часи СРСР. Тим не менше з десятків туалетів, якими могли скористатись мешканці міста та його гості з 2010 року... стали приватними, частину з яких нові власники - перепрофілювали, як правило на шопи та, навіть - у місця громадського харчування! Все це, назвали ринком й... змирились з тим що ходити до вітру прийдеться де припре, пардон, якщо вдома не зробив цього.

Так чи інакше, станом на вересень 2018 року в Ужгороді не існує жодної громадської вбиральні (тобто, туалету). Наявні ж, яких не більше 4-5 на все 114 000-е місто, не рахуючи гостей обласного центру, це - приватні туалети. Натомість, жителі обласного центру, відряджені у місто, туристи тощо вимушені масово користуватись вбиральнями в приміщеннях органів влади та управління, а також - туалетами, які розміщено у приватних закладах громадського харчування.

Тобто, майже 10 років, коли останні громадські вбиральні було приватизовано/продано, ситуація з санепідеміологічної точки зору є критичною, незважаючи на багаточисельні обіцянки представників місцевої влади вирішити питання громадських вбиралень. Більше того, за 27 років Незалежності в Ужгороді не побудовано та/чи не обладнано жодної громадської вбиральні, якщо не брати до уваги, звичайно, туалет із листового заліза з вигрібною ямою, який розташовано на березі річки Уж, недалеко від малої дитячої залізниці, в зоні паводкового затоплення ...

Однак, відповідно до діючих норм та правил й згідно Наказу МОЗ України, № 145, від 17.03.2011 року: «2.23. У населених пунктах, на території курортів, у місцях масового скупчення і відвідування громадян (парки, сквери, торгово-розважальні комплекси тощо) повинні влаштовуватись громадські вбиральні відповідно до вимог санітарного законодавства з розрахунку 1 санітарно-технічний прилад на 500 осіб». Далі - більше, згідно «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЙ ДБН Б.2.2-5:2011»: «9.3.8. Орієнтовні розрахунки місткості і потужності громадських вбиралень треба проводити із розрахунку: не менше 1 приладу на 1000 чол. населення. За один прилад треба приймати 1 унітаз або 2 пісуари при максимальній пропускної спроможності одного приладу: 27 відвідувачів за годину. Кількість відвідувачів треба визначати за розрахунковими показниками».

Тобто, виходячи з вищеванеданого, Ужгород «претендує» на, мінімум 114-228 санітарно-технічних приладів, які необхідно розділити по громадських вбиральнях, визначивши їх кількість, виходячи з потреб та з урахуванням географії міста. Це означає, що у місцях найбільшого скупчення містян та гостей міст, громадські вбиральні будуть комплектуватись: по 5-7 унітазів в жіночому та 4-6 в чоловічому відділеннях та, відповідно по 8-12 пісуарів, в останньому. Там, де розрахункові показники відвідувачів будуть меншими, відповідно, потреба в унітазах та пісуарах будуть нижчими й так далі. Саме, через вищевказані розрахунки та з метою виконати норми щодо відстані одного громадського туалету від іншого - не більше 500-700 метрів й дасть можливість визначити загальну кількість туалетів різної місткості доволі точно, для всього міста.

Натомість, ігнорування Ужгородською міською Радою санітарно-епідеміологічних, визначених законодавчо-нормативними актами норм, вимог та правил, в частині наявності в місті громадських вбиралень, позначається не тільки на щоденному побуті городян та суттєво знижує рейтинг туристичної привабливості міста над Ужем, але й відносить останній, по рівню комфортного проживання та екології, на нижні щабелі в загальноукраїнському рейтингу, не кажучи вже про якісь порівняння, з містами з найближчих європейських країн.

Є очевидним, що спорудження сучасних туалетів, як це має місце у країнах Європи - це швидше монтаж компактних кабінок-антисептиків, аніж класичне, капітальне

будівництво. Це і швидше, й мобільніше, й екологічніше, й дешевше, й гарно по дизайну. Головне - не забути про інвалідів, яким буде необхідно забезпечити безбар'єрний доступ до туалету.

Так, у країнах Європи громадські туалети, як правило - не повинні піддаватися впливу прямих сонячних променів а входи на об'єкти повинні розташовуватись на північ чи на північний схід, щоб уникнути попаданню прямих сонячних променів всередину приміщень. Якщо ж це неможливо, рекомендується використовувати, наприклад, жалюзі, які обмежують проникнення сонячних променів в інтер'єр. Значну увагу приділяють адекватному обміну повітря (вентиляції приміщень), а саме з розрахунку 50 м³ на годину для приміщень з унітазами й 25 м³ - з пісуарами. При цьому, ні одна громадська вбиральня не може не мати кабінки для інвалідів.

Місця розташування громадських вбиралень, насамперед - залізничні станції, вокзали, станції метро, парки та сквери міста, місця найбільшого скупчення городян та гостей міста а також - на перетині основних піших маршрутів, якими користуються жителі міста та його гості.

Виходячи з вищенаведеного, Ужгородській міській Раді, важливо:

- визначити кількість туалетів по яких буде розподілено вищевказана кількість санітарно-технічних приладів, в залежності від місця розташування туалету;
- визначити поетапність монтування громадських вбиралень (бажано від центру до окраїн), з тим щоб за 8-10 років обласний центр був забезпечений туалетами, відповідно до норм та вимог;
- затвердити Положення про громадські вбиральні, в якому визначити: балансоутримувача, бюджет утримання туалетів, вартість послуг (що надаватимуться) тощо...

Як відомо, театр починається з вішалки, а місто - з громадських вбиралень, бо саме це є чи не «першим пунктом» для приїжджих та гостей. По крайній мірі так у цивілізації. Більше того, мережа громадських вбиралень - не тільки корисно для міста над Ужем, що суттєво покращить санітарно-епідеміологічний стан в останньому, але й стане показником європейськості...

Ну, що, ужгородці, будемо й надалі відвертатись від смороду, яким віє, практично з кожного міського закутку чи спробуємо змінити ситуацію, не дивлячись на те, що «облаштовувати нові [громадські вбиральні] у міськраді не планують»? Другими словами, чи стане й коли «маленький Париж», накінець - сучасним європейським містом...

Підготував Ю.Ключівський, керівник IASEED
Прага-Ужгород, 25.9.2018